

Slásknik

NOVINY OBCE SLASKÁ
Ročník XII.

4
2012

Černaja vystrieda Gelien

Len krátko potom, čo sa Ivan Černaj vzdal funkcie primátora mesta Žiar nad Hronom, oznámil, že sa vzdáva aj funkcie poslanca Banskobystrického samosprávneho kraja. Je známe, že popri funkcii primátora mesta Černaj zastával aj funkciu poslanca župy, teda krajského zastupiteľstva, do ktorej bol rovnako zvolený občanmi regiónu Žiar nad Hronom

Uvoľnený poslanecký mandát v Banskobystrickom samosprávnom kraji po Černajovi získal starosta obce Slaská Daniel Gelien, ktorý nahradil v poslaneckom kresle práve odchádzajúceho Ivana Černaja. Starosta Gelien v dvoch uplynulých voľbách do krajského zastupiteľstva skončil s hlasmi voličov vždy tesne pod čiarou a teda pred bránami krajského parlamentu. Vždy ho predbehol hlasmi primátor Ivan Černaj a tak bol Gelien prvým náhradníkom v prípade, že by sa jeden zo štyroch mandátov poslancov za región Žiar nad Hronom uvoľnil.

Daniel Gelien zložil sľub poslanca Banskobystrického samosprávneho kraja 20. decembra 2012 a na ne celý rok bude hájiť záujmy žiarskeho regiónu. V súčasnosti žiarsky región v župe zastupujú štyria poslanci – Ing. Božena Kováčová, MUDr. Vladimír Flimer, MUDr. Ladislav Kukolík a Daniel Gelien. Ďalšie voľby do orgánov samosprávnych krajov by sa mali konať v novembri 2013.

Mikulášsky prípitok mal úspech

Tradícia rozdávania darčiek deťom od Mikuláša mala svoje miesto aj v našej obci a v podstate každý rok zavítal do Slaskej aj Mikuláš. Striedavo sa tak dialo buď v sále kultúrneho domu alebo v miestnom kostole. Tento rok však padol návrh organizovať Mikulášsky prípitok starostu obce s občanmi na začiatku vianočného obdobia. K tejto myšlienke sa pridala ďalšia od členiek miestneho klubu dôchodcov, že prečo túto akciu nespojiť aj s príchodom Mikuláša a teda s rozdávaním sladkostí. Slovo dalo slovo a tím dobrovoľníkov sa teda pustil do práce.

V piatok 7. decembra podvečer už bolo počuť z nádvorja

obecného úradu melódie vianočných kolied, ktoré vykúzlili dobrovoľní hudobníci združení okolo Mirka Mikulu. Po nich sa krátko prítomným prihovril starosta obce, ktorý tak začal tradíciu mikulášskeho prípitku a zaželel všetkým prítomným krásne nastávajúce sviatky Vianoc i úspešný ďalší rok. Starostu nato vystriedal čert, ktorý už ohlásil príchod očakávaného Mikuláša. Ten v sprievode už spomínaného čerta, snehulienky a zvedavých detí rozsvietil vianočný stromček. No a práve pod ním všetkým dobrým deťom odovzdal sladkosti. Medzitým už bolo počuť opäť vianočné kole-dy, bolo vidieť paru z horúceho vianočného punču a cítiť vôňu

napečených koláčikov. A tak sa každému ušlo. Punč bol dvojaký, pre dospelých i tých menších, aby sa v zime každý dostatočne zahrial. A zrejme chutilo, lebo nezostal ani punč a ani koláčiky.

Účasť ľudí nás presvedčila, že tento nápad nebol až taký zlý a tak o rok sa pri punči stret-neme opäť, starosta vraj zase pozýva. Ďakujeme všetkým pomocníkom, bez ktorých by táto akcia neuzrela svetlo sveta. Chutné koláčiky napiekla rodinka Mojžišová a pani richtárová. Občanom ďakujeme za účasť a Zuzke za Mikuláša. Bolo to zaujímavé, humorné a vhodné na privedenie vianočnej atmosféry do Slaskej.

História obce

Rok 1968

Vodné hospodárstvo

V obci sa nachádza 7 verejných studní a 25 súkromných studní. Okrem toho je úsekový vodovod zo studničky zvané „Imrova“ bez rezerváru, ktorý slúži asi pre 100 občanov a pre materskú školu. Zachytený prameň nie je doteraz dostatočne upravený a nie je chránený pred znečisťovaním. MNV vykonáva sledovanie prameňov o dĺžke asi 3500 bm. Výdatnosť prameňov sa sleduje od roku 1965. Pramene dosahujú 1,92 litra za sekundu. Z prameňov bol urobený aj rozbor vody. Neboli zistené žiadne závady. Výstavba vodovodu v obci je veľmi naliehavá. MNV sa na túto stavbu už projekčne pripravuje. Projektová dokumentácia bude hotová do konca marca 1968. Stavbu vodovodu plánuje MNV začať v druhom polroku 1969 po ukončení výstavby školy. Výstavba vodovodu sa bude konať v akcii „Z“ s finančným príspevom z fondu rezerv a rozvoja. Prácu bude vykonávať prevádzkár pri MNV v Slaskej, ktorá pre tento účel už zakupuje potrebné stroje.

Výstavba školy

Výstavba školy pokračuje ďalej. V tomto roku sa začala stavať aj školská bytovka. Celá stavba by mala byť ukončená v tomto školskom roku 1969-1970.

Ovocné stromy

Výkaz o počte ovocných stromov a kríkov v roku 1968 bol nasledovný: jablone 562 ks, hrušky 272 ks, čerešne 88 ks, višne 3 ks, broskyne 8 ks, bystrické slivky 330 ks, ostatné slivky 372 ks, orechy vlašské 174 ks, egreše 30 ks a ríbezle 195 ks.

Zásobovanie

Po odchode vedúceho p. Bugana sa zásobovanie potravinami značne zhoršilo. Slabý je aj výber železiarskeho tovaru. Bolo by účelné vybudovať nové pohostinstvo, obchod rozšíriť o predaj zeleniny, mäsa a mäsových výrobkov.

JRD

Dňa 18. februára 1968 sa konala výročná schôdza JRD. Prítomní družstevníci boli spokojní s hospodárením i s výsledkami hospodárenia v predchádzajúcom roku. Plánovaná výška pracovnej jednotky sa dosiahla a na premiách sa vyplácalo po 3 Kčs na pracovnú jednotku. Za nového predsedu JRD bol zvolený p. Peter Gelien.

Pribudlo príjemné posedenie

Mohli sme si všimnúť, že pri vstupe do obce pribudlo príjemné posedenie v blízkosti pomocného futbalového ihriska. Prvotná myšlienka vznikla u „starých pánov futbalistov“, ktorí pravidelne každú nedeľu relaxujú pri futbale a po jeho dohraní si nemali kde posediť práve v blízkosti ihriska. A tak sa iniciatívy dobrovoľne chopil jeden z nich, Arnošt Göth, ktorý sa podujal niečo jednoduché zmajstrovať. No nakoniec z toho vznikol veľmi pekný altánok. A neprišiel vhod len futbalistom. Dost' často ho na oddych využili aj náhodní hribari, neobišli ho ani cyklisti a za súmraku je tam možnosť vidieť sedávať mládež.

Aj tento skromný drevený al-

tánok je príkladom toho, že keď sa spojí zaujímavá myšlienka s dobrovoľnou iniciatívou, tak môže v obci pribudnúť niečo pekné, užitočné a dotvárajúce ráz vidieka. Treba obetovať len vlastný voľný čas a výsledok stojí za to. Obec túto iniciatívu podporila malým príspevom na krytinu a náter, aby prístrešok mohol slúžiť širokej verejnosti. A podobným spôsobom radi podporíme akúkoľvek dobrú myšlienku, ktorá dokáže zmeniť vzhľad obce pozitívnym smerom. Je ešte veľa verejných priestranstiev nachádzajúcich sa aj pri rodinných domoch, ktoré by si mohli okolité rodinky premeniť na oddych a verte, že pri dobrom nápadе sa obec dobrovoľníkom chrbtom neobrátí.

Aj malá zmena vie skrásliť prostredie

Pri rokovaniach o odkúpení pozemku pod komunitnú kom-

postáreň vedenie obce ponúko pomoc pri riešení neestetického stavu oplotenia. A tak v spolupráci žiarskeho dekana Mgr. Miroslava Hlaváčika, dôstojného pána Štefana Bielaka, Ing. Jána Marku a obce došlo k dohode na postupe prác. Najskôr sa očistil pozemok, potom sa nanovo vybetonoval oporný múr a nakoniec sa osadilo oplotenie. Spoločná spolupráca priniesla očakávaný výsledok, pozemok farnosti je chránený pletivom, stred obce skráslený a niečo urobili pre svoje zdravie aj starosta obce a miestny pán farár, ktorí spolu pomáhali pri betónovaní oporného múrika.

Hľadáme kronikára i členov redakčnej rady

Obecný úrad hľadá z radov občanov osobu, ktorá by mala záujem viesť kroniku obce a postupne by písomne zaznamenávala udalosti, ktoré sa v obci počas roka udejú. Zároveň hľadáme dobrovoľníkov ako členov redakčnej rady obecných novín Hlásnik, resp. aj ako redaktorov a dopisovateľov. Tvorba obecných novín je náročný proces a chceme ponúknuť verejnosti možnosť podieľať sa na tomto procese. Záujemcovia sa môžu prihlásiť priamo na obecnom úrade.

Pozdrav od stálej čitateľky

Ďakujem Vám veľmi pekne za zaslanie Hlásnika č. 3/2012. Na konci tohto roka dosiahnem v našej rodine nevidaný vek 83 rokov. Aj v tomto pokročilom veku rada na Slaskú spomínam. Želám Vám i všetkým Slašťanom dobré výsledky v osobnom i pracovnom živote. So srdečným pozdravom a vďakou v srdci ostáva

Lýdia Matovičová

Poznámka: Starosta obce v mene všetkých Slašťanov želá pani Matovičovej k jej blížiacim sa narodeninám hlavne veľa zdravia, osobnej pohody a jeseň života plnú pokoja a zároveň jej ďakuje za priazeň, ktorú Hlásniku venuje. K blahoželaniu sa pripája aj redakčná rada.

OZ PRO SLASKÁ bilancuje rok 2012

Občianske združenie PRO SLASKÁ v druhom roku svojej existencie pokračovalo v plánoch činnosti s ohľadom na obmedzený rozpočet. Ale aj za málo peňazí sa dá urobiť veľa muziky a preto v roku 2012 toto občianske združenie zrealizovalo niektoré projekty.

V rámci obnovy ľudových tradícií aj tento rok v spolupráci s obcou a miestnym klubom dôchodcov stavali „mája“ a pár týždňov nato aj svätajánsku vatru a zaviedli tradíciu Mikulášskeho prípitku. Po druhýkrát organizovali brigádu zameranú na čistenie miestneho potoka, kde sa prešlo koryto od futbalového ihriska až po bývalé stredisko roľníckeho družstva. Rovnako po druhýkrát sme organizovali z príležitosti Dňa Zeme brigádu zameranú na zber odpadu v obci. Aj pri potoku a aj pri obci môžeme konštatovať, že nové skládky odpadov nevznikajú, riešime skôr hriechy minulosti a v čistote okolia Slaskej nastáva pozitívna zmena. Z dotácie obce sme zakúpili dochádzkový systém na magnetické karty s cieľom kontroly návštev minifitneska a doplnili jeho priestory o nové závažia a zariadenia. Podarilo sa nám vyčistiť, namaľovať a spojzduňiť dve obecné studne (pri starej fare, pri moste) a revitalizovať skalku v oddychovej zóne pri Jednote. No a počas roka sme zabezpečili aj voľne prístupnú sieť internetu v predmetnej oddychovej zóne. Zároveň sa naši členovia snažili zúčastňovať aj akcií organizovaných obcou.

K bilancovaniu patrí aj poďakovanie všetkým, ktorí nás počas roka podporili. Predovšetkým teda ďakujeme obci Slaská za podporu a schválenú dotáciu na rok 2012. Keďže sme ju celú neminuli a časť vrátili späť obci, veríme, že finančná podpora zo strany obce bude aj v roku 2013. Spoločnosti HELPnet ďakujeme za wifi freezónu internetu, za finančný dar ďakujeme p. Martinovi Vankovi (AC car autobazár) a p. Miroslavovi Mikulovi. Za sponzorstvo ďakujeme p. Mariánovi Lalovi a Zuzke Mojžišovej patrí naša vďaka za vedenie celej administratívnej agendy združenia. Všetkým členom i nečlenom patrí poďakovanie za spolupodíefanie sa na realizácii našich projektov. No a v neposlednom rade ďakujeme všetkým, ktorí neničia nami vyvinuté úsilie a v zdraví užívajú benefity tejto obce.

Peter Mácel
Predseda OZ PRO SLASKÁ

Obec opäť investovala do svojho majetku

Vedenie obce už niekoľko rokov presadzuje myšlienku, že financie príjmov získaných z prenájmu majetku by sa mali investovať a nepoužívať na bežnú spotrebu obce. Aj vďaka takémuto spôsobu rozčleňovania financií sa v minulom roku urobila kompletná výmena okien a dverí na budove bývalej materskej školy, v súčasnosti sídla Slovenského červeného kríža (SČK). Náklady vynaložené na uvedenú modernizáciu boli pokryté príjmami z prenájmu nehnuteľností obce. Iba takýmto spôsobom sa dá zabezpečiť, aby hlavne stavby vo vlastníctve obce nechátrali, ale získavali nielen na kvalite, ale aj na hodnote. V prípade skončenia nájmu sa potom obci budovy vrátia zhodnotenú a pripravenú pre ďalšie využitie.

Tento rok sa tiež oddeľovali financie získané z prenájmu majetku obce na osobitný účet, aby boli následne účelne a hlavne efektívne využité. Aj preto mohlo padnúť rozhodnutie, že sa tento rok investuje do kompletnej výmeny okien domu súp. č. 241, nachádzajúceho sa hneď v susedstve SČK. Došlo teda ku kompletnej výmene okien na obecnom byte vrátane priestorov suterénu pod ním. Takáto rekonštrukcia bola už nevyhnutná, nakoľko energetické straty hlavne vo vykurovacom období už boli privysoké. Okrem toho samotná modernizácia zmenila

aj estetický vzhľad budovy, čo je ďalším prínosom. Druhý objekt, ktorý sa dočkal nových okien a dverí, bola spoločenská miestnosť vedľa obecnej garáže pri futbalovom ihrisku. Minulý rok sa nám podarilo na tejto stavbe úplne vymeniť strechu, tento rok pribudli hromozvody a teraz prišli na rad aj okná a dvere. Táto miestnosť začína byť častejšie využívaná a to hlavne pri organizovaní MDD alebo futbalového turnaja a jej technický stav bol z dôvodu pretekajúcej strechy alarmujúci. Keďže strechu sme zvládli, pristúpili sme tentokrát k výmene okien a v budúcnosti sa nám snáď podarí zrealizovať úprava vnútorných stien a stropu. Snažíme sa každým rokom niečo pozitívne zmeniť pri športovom areáli, aby dotváral vstupnú bránu do obce.

Aj napriek horšiemu financovaniu obcí z roka na rok, hľadáme spôsoby a riešenia, aby obecné nehnuteľnosti nechátrali, ale naopak, aby sa postupne zhodnocovali a zároveň ponúkali kvalitnejšie zázemie buď na ďalší prenájom alebo na organizáciu obecných akcií. Budúci rok sa opäť predpovedá ako finančne náročný a nevieme dnes s istotou povedať či a koľko budeme môcť investovať do stavieb obce, ale určite urobíme všetko preto, aby tieto stavby neobišli naprázdno.

Dali sme podnet pre znečistenú cestu

Na základe podnetov mnohých občanov, ktorí pravidelne cestujú cez Lutilu do Žiaru nad Hronom, sme spísali a doručili podnet na riešenie nepriaznivého stavu vozovky a to z dôvodu bentonitu nachádzajúceho sa práve na uvedenej cestnej komunikácii. Podnet sme doručili príslušnému obvodnému úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, ako aj príslušnému dopravnému inšpektorátu. Súbežne s nami bol týmto orgánom doručovaný podnet v tej istej veci aj Banskobystrickou regionálnou správou ciest, závodu v Žiari nad Hronom.

Išlo o značné znečistenie tejto cesty v úseku od odbočky účelovej komunikácie do Kopernice po odbočku k objektom bývaleho družstva v Lutile. Príslušné orgány vykonali priamo na mieste kontrolu stavu komunikácie za účasti oprávnených zástupcov obvodného úradu dopravy, okresného dopravného inšpektorátu a správcu cesty. Na mieste bolo zistené, že povrch cesty v uvedenom úseku bol značne znečistený jednoznačne bentonitom, ktorý vypadol z vozidiel jeho prepravcu. Povrch vozovky bol mimoriadne šmykľavý, neúnosne ohrozujúci bezpečnosť premávky na tejto ceste. Následne obvodný úrad dopravy vydal pre prepravcu upozornenie na neprípustné ohrozenie bezpečnosti cestnej premávky a pripomenul prepravcovi povinnosť, že svojou činnosťou nesmie ohrozovať cestu, teda že jeho vozidlá musia byť pred vstupom na cestu dostatočne očistené. Uvedené upozornenie bolo prvým stupňom uloženia opatrenia.

Obec Slaská dala podnet na znečistenú cestu a nie na konkrétnu firmu. Nebol a nie je pre nás dôležitý prepravca, ale stav vozovky. Keďže sa táto situácia opakovala viackrát, a viackrát spôsobila problémy aj občanom našej obce, zvolili sme cestu písomného podnetu. Ak si prepravca splní jeho povinnosti (očistené autá, znížená rýchlosť a pod.), tak nebude dochádzať k znečisteniu vozovky. Ak sa to bude opakovať, zvolíme rovnaký postup, kým nebude cesta bezpečná.

Čo robia a ako žijú organizovaní dôchodcovia

Čas sa nedá zastaviť a ani vrátiť späť a tak sme sa ani nenazdali a pred nami je koniec roka 2012. Chcel by som preto v krátkosti informovať verejnosť o tom, ako žijú a čo robia dôchodcovia organizovaní v spoločenskej organizácii Jednoty dôchodcov Slovenska.

Z pohľadu niektorých tiež dôchodcov zaznievajú názory, že starí ľudia by mali sedieť doma a nie si namýšľať, že ešte niečo osožné dokážu. Opak je však pravdou, pretože osožné pre dôchodcov je už aj to, že sa vôbec stretnú a v dobrej nálade si zaspomínajú na časy zašlé, ktoré sa síce nedajú vrátiť späť, ale vedia v človeku prebudiť príjemné spomienky. Spoločné stretnutia však slúžia aj na pohľad do budúcnosti a na dni, ktoré sú pred nami a ktoré hodláme účelne využiť.

Po zhodnotení roku 2011

výbor JDS v Slaskej pripravil orientačný plán podujatí na rok 2012, ktorý sme sa snažili naplniť tak, aby sme si užili čo najviac z toho, čo ešte môžeme dať sami sebe. Jednou z najdôležitejších vecí pre zdravie seniorov je dobrá zábava a tanec, ktorej je v podmienkach organizácie dostatočná ponuka, ktorú určitá časť členov našej organizácie aj dostatočne využíva. Potvrďuje to aj naša účasť na plese seniorov v mesiaci január, účasť na fašiangoch a pochovávaní basy vo februári a naposledy na jesennom bále seniorov z celého kraja vo Zvolene. To je len časť zábavy, ktorú si dôchodcovia môžu užívať, pretože na každej schôdzi býva aj spoločenské posedenie so zábavou a spevom, ktoré nám dokáže pripraviť náš člen Severín Fialka. K zábave samozrejme patrí aj kultúrno-vzdelávacia činnosť, ktorá mala svoje zastúpenie v činnosti našej organizácie

v tomto roku. Naši členovia sa zúčastnili spoločne s organizáciou z Lutily záhradníckej, včelárskej a kvetinovej výstavy v Trenčíne. Nechýbali sme ani na nákupnom zájazde do Poľska, zájazde do Bratislavy na varenie s Kamilou Magálovou a naposledy tiež na prehliadke kaštieľa vo Svätom Antone, ktoré organizačne zabezpečoval Obecný úrad v Slaskej. Boli sme pri stavaní mája, ktoré bolo spojené so spoločenským posedením v miestnom hostinci, ale aj na posedení k úcte starším a iných akciách. K svojej činnosti aktívne využívame miestny klub dôchodcov, ktorý sme si svojpomocne aj zariadili, ale ho aj naďalej spoločnými silami zveľaďujeme. Z dôvodu skvalitnenia prevádzky, užívania klubu a zníženia nákladov sme svojpomocne urobili niektoré stavebné úpravy, ktoré sme financovali z dotácie poskytnutej od obce Slaská.

Na začiatku roku 2012 sa našej výročnej schôdze zúčastnili aj predseda okresnej a podpredseda krajskej organizácie JDS, ktorí vyslovili uznanie a pochvalu nášmu klubu. Nechýbal ani starosta obce, ktorý sa našich stretnutí zúčastňuje pravidelne a osobne zo súkromných prostriedkov našu činnosť tiež podporuje. Svoj sľub splnila aj obec, ktorá nám v tomto roku poskytla dotáciu na činnosť, za čo veľmi pekne ďakujeme. Náš klub je veľkým predpokladom aj pre ďalšiu kvalitnú činnosť našej organizácie, čoho dôkazom bolo aj spoločné posedenie na Mikuláša a príprava na Silvestra, ktorý bude určite hodnotnejší ako ten v televízii a na ktorý vás srdečne do priestorov nášho klubu pozývame.

Mgr. Vladislav Mikula
predseda ZO JDS Slaská

Od roku 2013 vyhlasujeme nulovú toleranciu

Už niekoľko rokov neustále prostredníctvom rozhlasu, ale aj obecných novín Hlásnik upozorňujeme, že psy nemajú behať voľne po ulici, že odpad patrí do zbernej nádoby alebo do separácie a nie za ploty domov a že pálenie akéhokoľvek odpadu je zo zákona zakázané a navyše znepríjemňuje život susedom a vlastníkom domov v neďalekej blízkosti. Ale akosi naše upozornenia nepadajú na úrodnú pôdu, mnohí tieto opatrenia vedome porušujú a ešte žijú v tom, že ako nás len dobehli. No ak ste niekoho dobehli, tak len samých seba, lebo obec tvoríme všetci a od nikoho ako od nás nezáleží to, v akom prostredí budeme žiť.

Problematika voľne sa pohybujúcich psov je pomaly už národným športom aj v našej obci a poniektorí vlastníci pozabúdajú na existenciu zákona o držaní psov, na existenciu VZN obce o podmienkach držania psov a na upozornenia. Predovšetkým si treba uvedomiť, že ani jeden pes nemá čo behať voľne po obci, bez majiteľa a

bez toho, aby bol na vodítku. Jednak tak ohrozujete iných občanov, ktorí sa stretnutiu so psom nemusia vyhnúť a jednak je vďaka takýmto psom dedina hore nohami, lebo na jeho pohyb reagujú psy z každého dvora. Ešte bezočivejší sú tí vlastníci, ktorí svojho psa pustia večer s úmyslom, nech sa ide vyvenčiť, veď sa ráno vráti. Kým si takýto majitelia sladko doma spia, my ostatní sme hore a chodíme po dvoroch ako noční vrátnici, lebo kontrolujeme si okolie vlastných domov, keďže naše psy sa idú doma zbláznit. Nie sú však na vine naše psy, ale tie, ktoré sú vypustené a ktoré ich spoza našich plotov priam provokujú. Ak chce mať niekto na pozemku psa pusteného, tak si má zabezpečiť oplotenie, ktoré neumožní, aby sa jeho pes dostal na ulicu.

Otázka čiernych skládok už nie je síce taká zlá, ale výnimky potvrdzujú pravidlo. Aj keď nám divé skládky odpadu už viacmenej nevznikajú, ešte stále sa nájdú odvážlivci, ktorí z času na čas odhodia odpad tam, kde byť

nemá. Ak už niekto nemá problém odnieť plnú fľašku vody do lesa, keď ide na hríby, tak by nemal mať problém odnieť ju prázdnu domov. Ak existuje v obci systém separácie odpadov, tak je nemysliteľné, aby sa plasty, sklo, papier a plechovky našli na verejných priestranstvách. A už nehovoríme o tom, ako sa zneužíva zvoz bioodpadu. Namiesto toho, aby pokosená tráva skončila okolo koreňov ovocných stromov alebo v kúte záhrady ako kompost, tak nám ju radšej takú drobnú hodíte na ulicu. Dopriali by sme vám tak nadrobno posekanú trávu nakladať na vlečku traktora. Nie sme v meste, ale na dedine, tak využite vlastný bioodpad na tvorbu kompostu, ktorý na jeseň zúžitkujete.

Pálenie odpadu je už zriedkavé, ale ešte úplne nevymizlo. Ešte sú ľudia, ktorí by radi videli čmudiť ich krumpľovisko, listie zo stromov a podobne. Zabúdajú na to, že je to zakázané zákonom a že takýto dym otravuje život všetkým naokolo. V tomto roku sme zaregistrovali jeden

prípád, ktorý bol hneď vyriešený pokutou a veríme, že ďalšie prípady jednoducho nebudú.

Aby sme predišli nedorozumeniam, rozhodli sme sa, že už podobné porušovania tolerovať nebudeme, nebudeme nikoho x-krát slovnou upozorňovať a nebudeme voliť cestu listu ako dohovárание na nápravu. V mesiaci január doručíme do každej domácnosti na protipodpis písomne upozornenie, aby nedochádzalo k porušovaniu zákonov, resp. VZN obce. Ak dôjde k porušeniu zo strany občanov aj po doručení upozornenia, nastúpi sankcia pokuty bez možnosti sľubovania nápravy a podobne. Všetci chceme žiť na vidieku preto, že sa nám tu páči, ale nemáme právo našim správaním rušiť pokojný život ostatných. Tak dodržíme určité pravidlá a verte, že prospejú všetkým, kvalita života stúpne. Ak to dokáže väčšina z nás už teraz, tak to dokáže aj tá menšina. A určite sa tá väčšina nebude v správaní podriaďovať nezodpovednej menšine. Práve naopak.

Základná škola Janova Lehota - F1 medzi školami

Aj vy by ste radi nahliadli „pod kapotu“ našich monopostov a odhalili pozadie? ☺

Kvalitná „stajňa“ F1 musí vždy niečo inovovať. Novinky máme i my!

Naši piloti majú v regióne jedinečnú možnosť: Na 2 hodiny v týždni sa v rámci vyučovania premeniť na niekoho iného: na podnikateľa, tanečníka, herca alebo odborníka na zdravý životný štýl. Aj takto môžu postupne odhaľovať seba samého a výber strednej školy nebude až taký problém.

Okrem koní pod kapotou máme aj tie reálne. Novinkou na škole je krúžok Chovateľstvo a výcvik koní.

A čo ďalšieho z nás robí F1 medzi školami?

Našli by ste kopu kvalitných trénerov najvyššej pretekárskej ligy (náš pedagogický zbor), množstvo tréningových rozjzdov v podobe najrôznejších príležitostí pre rozvoj pilotov našich monopostov – žiakov. Nezdá sa vám? Veď posúďte sami kvalitu nami zjazdeného okruhu za rok 2012 (výber z akcií):

J Naša škola už druhýkrát po sebe uspela u spoločnosti Orange v jej programe Školy pre budúcnosť a spomedzi viac ako 400 (!!!) projektov vybrali opäť ten náš. Na jeho realizáciu sme získali 1500 eur. Na čo sa použili a použijú? Na 2 „pracovné“ cesty žiakov 7., 8. a 9. roč. Jednu do Bratislavy a druhú do Oswienčimu. V rámci nich navštívili Židovské múzeum, Mauzóleum Ch. Sófera (nedalo nám a zavítali sme aj do originál detského divadla LUDUS). V plá-

ne majú ešte koncentračný tábor v Oswienčime. Na čom pracovali? Prečo cestovali? Ich úlohou bolo zorganizovať vedeckú konferenciu na tému Židia včera, dnes a zajtra. Takže zháňali materiál nielen v škole a doma, ale i v „teréne“. Konferencia už aj prebehla. A to v netradičný deň, v rámci osláv Dňa detí. Deti sa podozvedali kopu nového a mali možnosť uvedomiť si, že hoci sa líšime farbou pleti, národnosťou či inteligenciou, všetci sme predsa ľudia a mali by sme sa tolerovať.

J Naši ôsmaci vydali zo svojej jedinečnej konferencie zborník „vedeckých“ referátov.

J Na našej škole sme s ôsmakmi zostavili a inštalovali výstavu inšpirovanú židovským projektom.

J Janova Lehota očarila žiarske deti! Kde? Ako? Čím? Svojím divadlom Pýcha peklom dýcha, ktoré ste mali možnosť vidieť na Vianoce 2011. My sme s ním navštívili okresnú súťaž Rozprávkové javisko. Napriek neumiestneniu sa musíme povedať, že cena diváka jednoznačne patrila nám. Naše deti svojou dynamikou a skvelými hereckými výkonmi doslova zdvihli zo stoličiek žiarske deti a taký potlesk a zvukové ovácie tam nezožal veru nik.

J Mladí vedci obsadili chodby našej školy počas unikátneho podujatia Mladý vedec. Tu si zmerali sily všetci žiaci 2. stupňa našej školy v matematike, fyzike, chémii a geografii. Dumali v pracovných skupinách, až sa im z „kečiek parilo“. Ktovie, či aj niečo prevratného nevymysleli.

J Viac ako 200 ľudí (!!!) sme

prilákali na výnimočnú akciu Olympiáda spája generácie v rámci Lehotského týždňa kultúry. Všetci títo ľudia chceli dať mat nuda a lenivosti.

ČÍM? Prišli aj so svojimi deťmi, synovcami, neterami, vnukmi... a behali s fúrikmi, hrali metbal, futbal, vybíjanú (niektorí prvýkrát od ZŠ J), šprintovali, hádzali guľou, loptou na lopate do koša, cúvali so zrkadlom...

Super atmosféru gradovali bezplatné sprievodné akcie ako jazda na koni, maľovanie na tvár, trampolína a vôňa fantastického guláša vareného na mieste činu. Do všetkých „športových hrncov“ nakúkal a deťom náladu vylepšoval maskot Šašo.

Celý deň sa nad naším olympijským areálom vznášala súťaživá atmosféra, ktorú podporovalo napätie až do úplného konca hier, pretože mali byť netradične ukončené TOMBOLOU. A veru bolo o čo stáť: notebook, tablet, MP3 prehrávač, CD prehrávač a ďalších 30 super cien.

J Okrem týchto akčných megaakcií sme nelenili a ako každý rok bojovali na poliach literárnych, jazykových, geografických, historických i športových. Ako sme obstáli? Na našu malú školičku vynikajúco. Obmedzený priestor nám nedá konkrétne vymenovať detailne všetky úspechy, no kvôli vám sme ich spočítali. Bolo ich presne 34 !!! (Len tak mimochodom, po spriemerovaní je to umiestnenie každého 3. žiaka našej školy!) Za všetky uvedieme aspoň tie najväčšie: Dve tretie miesta v regionálnom kole súťaže Hviezdoslavov Kubín,

ktoré pre školu vybojovali Martin Balún a Kristína Bartoňová, 2. a 3. miesto v okresnom kole rovnakej súťaže sme získali vďaka Andrejke Sigetiovej a Patrikovi Machákovi. 1., 2., a 3. miesta v okresnom kole geografickej olympiády sme sa tešili zásluhou Veroniky Španovej, Terezy Lehotskej a Danielovi Nagyovi. Neboli sme prehladnuteľní ani v športových súťažiach, veď na stupienkoch víťazov v Behu oslobodenia sa zaskveli naši žiaci Monika Balúnová a Martin Balún, V obvodnom kole atletických pretekov pre nás krásne 2. miesto vybojoval Daniel Nagy. Na 4. miesto v ďalších atletických disciplínach ako sú behy na rôzne dlhé trate a skoky môžu byť hrdí naši žiaci Peter Bodor, Daniel Nagy, Veronika Oravcová

Rýchly štart našej F1 v novom školskom roku

Kedy sa začal? Neuveríte, ale ešte začiatkom júla 2012, čiže cez oficiálne prázdniny! Naša škola zorganizovala v spolupráci s vedením obce výlet do rozprávkovej krajiny Habakuky na Donovaloch. Nebol to len tak hocijaký výlet, ale špeciálny – odmena pre najlepších a najúspešnejších žiakov našej školy. Tí mali možnosť vziať si so sebou aj svojich rodičov a prežiť tak príjemný rozprávkový deň plný pekných príbehov a tvorivého majstrovania.

■ Štart pokračoval ďalšími, pre deti prázdninovými, dňami, no v škole sa ďalej pracovalo.

(pokračovanie na str. 6)

Základná škola Janova Lehota - F1 medzi školami

(dokončenie z 5. str.)

Okrem prípravy poslednej fázy školskej reformy sme zapojili naše deti s ich literárnymi prácami, ktoré vytvorili počas školského roka, do dvoch literárnych súťaží: TAK PÍSEM JA a ŠKULTÉTYHO REČŇOVANKY. Rýchly štart sa nám vyplatil, pretože veľký úspech na seba nenechal dlho čakať. Už v októbri sme zožali vavríny: V celo-slovenskej súťaži TAK PÍSEM JA: Janko Ľudvík (1. miesto), Vika Procházková, Gabika Šarkoziová (2. miesto), Simona Štubňová, Veronika Španová (3. miesto).

Vynechali sme aj oddychové depo ☺ a pokračovali v tvorivom boji sami so sebou. Výsledkom bolo poslanie 29 (!) literárnych prác do už tradičnej súťaže SVOJICH STARKÝCH MÁM RÁD, kde sme zápolili so školami z celého žiarskeho regiónu. Zas sme bodovali. Len tak mimochodom: Zo 6 možných ocenení v kategórii poézia a próza sme v Žiari ukoristili 3!!! A kto sú tí talentovaní jazdci našej literárnej F1? V poézii Katka Bahnová (1. miesto), v próze Veronika Španová (1. miesto) a Simona Štubňová (3. miesto)

V rámci „dočerpávania paliva“ v podobe vašich úsmevov sme sa podujali na ďalšiu akciu: Z literárnych prác poslaných do súťaže zostavili p. uč. Harvánková a Jaššová zborník prác ZNAMENÁTE PRE NÁS VELA a ten sme v októbri venovali starým rodičom k ich sviatku v rámci osláv v kultúrnom dome. Podľa spätných odoziev sa zborník veľmi páčil nielen starým rodičom a dostal sa do kadejakých kútov okolia, ba i Slovenska.

Kedže naša škola má adeptov na viac monopostov ☺, rozbehli sme to aj ďalšími. nielen literárnymi smermi:

■ V rozbehu sme privítali milou akciou v školskom klube našich budúcich šampiónov F1, malých prvákov.

September je už tradične venovaný Dňu jazykov (26.9.). Prvý stupeň mal možnosť zajazdiť si na okruhu veselého anglického zápolenia odmeneného milými cenami.

Náš ďalší monopost na poli bežeckom bol v „dopingovom podozrení“ (☹), pretože sa mu podarilo nechať za sebou aj bežecké hviezdy zo športovej 4. ZŠ v Žiari

nad Hronom! V našom zlatom prachu zaostali piloti konkurenčných F1 v regionálnom kole v Ždani, v krajskom kole v Župkove (!) a tak sme sa prebojovali až na celoslovenské kolo do Závažnej Poruby. Tu naši piloti (Maťo Balún, Daniel Nagy, Peťo Bodor) obsadili 6. miesto z 8.

Po klasickej olympiáde z minulého školského roka skúsili v septembri svoje športové nadanie aj žiaci 3., 4. a 5. roč. na špeciálnej olympiáde v DSS v Janovej Lehote. Zaujímavé súťaže v netradičných tímoch zmiešaním juniorov a seniorov naplnili očakávania jedinečnosti. Aj tak sa realizuje aktívne starnutie... (Tento rok je mu venovaný.)

Už tradične sa v októbri venovali naši žiaci aj pilotom seniorom v DSS i v škole a p. Mučová zorganizovala 2 akcie: super pobodie „klubováčkových“ detí s ich starými rodičmi plné spoločných súťaží so starkými, dobrôt napečených starými mamami, veselými debatami. A to všetko spestrené ľudovou muzikou v podaní saxofónu a harmoniky. Nechýbal ani program a darčeky pre starkých. Druhou akciou venovanou pilotom seniorom bola už tradičná návšteva DSS s programom na spríjemnenie chvíľ.

Naša „stajňa F1“ už tradične dokazuje svoju pripravenosť na duchársku koncooktóbrovú noc. Vieme odplasiť zlých duchov či prilákať tých dobrých. Čím? Tekvicovými obludami rôznych druhov, tvarov a vizáže, ktoré vyrábali naši piloti z nižšieho stupňa a sem-tam aj nejakí druhostupniari.

Na domácom tréningovom okruhu sme zrealizovali školský turnaj vo futbale a vybijanej v rámci Týždňa boja proti drogám. Bolo to napínavé a zvíťazili vlastne všetci. Nad svojou lenivosťou.

Vedenie našej F1 už tradične zabezpečuje aj kultúrne aktivity ako povinný relax. Tentoraz prišlo divadlo Maska s rozprávkou Doktor Jajbolí.

V zákulisí našej lehotskej F1 zo ZŠ sa toho deje kopa a v talóne máme skryté aj nejaké tajné taktické zbrane ☺, ktoré vyťahujeme v pravú chvíľu, aby naši súper zostali opäť za nami.

PhDr. Zdena Jaššová

Ostražitosti nie je dost'

Žijeme v dobe, ktorá prináša jeden problém za druhým a každý deň vidíme živé príklady toho, ako sú hlavne starší ľudia skúšaní rôznymi podvodníkmi. A veru niektorí špekulanti sú dokonale pripravení, ich rečové schopnosti sú viac ako len štandardné a ich hlavným cieľom je dostať sa do obydla dôchodcov. Keď sa dostanú za ich vchodové dvere, šikovne si vymyslia dôvod ako zaujať a odpútať pozornosť a potom už rýchlo prehrabú príbytok. Celý scenár sa väčšinou končí krádežou posledných úspor odložených na pohreb a podobne. Aj keď takýchto prípadov pribúda a médiá ich prezentujú ako varovanie, ešte stále je to málo a penzisti stále slepo dôverujú náhodným návštevníkom. Páchatelia si vyberajú stále starších ľudí žijúcich na okrajoch obcí, aby mohli následne čím skôr opustiť miesto činu útekom.

Možno si poviete, že vám sa to nemôže stať a kto by navštívil práve vás a práve v našej obci, ale náhody neexistujú a podvodníci vyberaví nie sú. Skúšajú šťastie všade a nepohrdnú nikým. A tak v jeden jesenný deň na dvere dôchodkyne zaklopala cudzia žena, ktorá chcela spísovať informácie vraj o dani z nehnuteľnosti, lebo sa menil zákon a treba všetko zmeniť a povypĺňať tlačivá. Takže dôvod bol a už sa len dostať do domu. Duchapřítomná dôchodkyňa

však zaskočená neostala, napadlo ju, že daň z nehnuteľností predsa rieši obec a tak nečakanej návšteve oznámila, nech ju pri dome počká, že sa na zmeny cez telefón spýta priamo obecného úradu. Kým trval telefonát, návštevníčka zmizla, nasadla do neďalekého osobného auta z Nových Zámok, v ktorom ju čakal komplic a obec rýchlosťou svetla opustili. Obecný úrad ubezpečil občianku, že tento rok sa už žiadne dane z nehnuteľností riešiť určite nebudú a hneď celú vec oznámil polícii.

Tentoraz sa to teda skončilo dobre a to hlavne z dôvodu, že sa pani nedala oklamať a neverila pekným rečiam cudzej návštevy. Je to tiež signál pre susedov, aby boli pozornejší a všimli si prípadné podozrivé návštevy vo vedľajších domoch, hlavne u dôchodcov. Samozrejme, že nikto nechce, aby ste priam sledovali vlastných susedov, ale niekedy je dobré všimnúť si značku auta, jednoduchý popis osôb, či pohyb pri domoch, kde väčšinou návšteva nechodí a ak áno, tak určite nie cez pracovné dni dopoludnia. Pozornosťou nechrátime len susedov, ale aj seba, lebo čo sa dnes stalo susedovi, sa zajtra môže stať aj nám. Takže ak dostanete podobnú návštevu aj vy, kým vpusťte cudzích ľudí dnu, kontaktujte obecný úrad a overte si akúkoľvek informáciu, aby ste neskôr nefutovali.

Ludové pranostiky

Aký je čas na Adama a Evy, také budú nasledujúce dni.

Keď je na Štedrý večer hmla, bude plané počasie.

Ak na sv. Štefana svietilo slnko, bude drahé ovocie.

Štedrý večer každému je milý, dá vraj pánboh vína, požehná v obilí.

Ak je na Štedrý deň jasný východ slnka, urodí sa jarné obilie.

Na Štedrý deň hviezdíčky, ponesú vajička sliepočky.

Ak je na Štedrý deň vietor, bude malá úroda.

Keď je na Štedrý deň na nebi veľa hviezd, bude veľa zemiakov.

Ak padá na Štedrý deň sneh, urodí sa veľa vína.

Tvrdo a jasno na Štedrý deň, urodí sa veľa hrachu.

Keď na Vianoce pokryté sú polia snehom, môžeš na Veľkú noc sedieť pod košatým stromom.

Keď je hus na Vianoce na blate, na Jozefa bude na ľade.

Biele Vianoce, zelená Veľká noc.

Aký je čas na Vianočný deň, taký má byť aj budúci január.

Koľko sa ukáže prvý sneh pred Vianocami, toľko bude trvať po Vianociach.

Lahodný a teplý čas na Vianoce je znamením, že zima bude dlho trvať.

Lepšie Vianoce treskúce nežli tekúce.

Keď je na Štedrý deň veľa hviezdíček, na budúci rok je veľa kureniec.

Keď je na Štedrý deň mnoho hviezd, je mnoho zemiakov.

Pápež vymenoval nového banskobystrického biskupa

Dňa 20.11.2012 bolo zverejnené rozhodnutie pápeža Benedikta XVI., ktorým vymenoval nového banskobystrického diecézneho biskupa J. E. Mons. Mariána Chovanca. Rozhodnutie bolo zverejnené v deň, keď by sa nebohy otec biskup Rudolf Baláž tu na zemi dožil svojich 72 rokov.

Mons. ThDr. Marián Chovanec sa narodil 16. 9. 1957 v Trenčíne, kde vychodil Základnú deväťročnú školu a kde absolvoval aj gymnaziálne štúdium. Teologické štúdiá absolvoval v Bratislave, za kňaza bol vysvätený 17. 6. 1989 v Nitre. Prvým miestom jeho pastoračného pôsobenia bola Farnosť Nitra - Dolné mesto, potom Farnosť Dražovce. Od roku 1990 pokračoval v teologických štúdiách na Katolíckej univerzite v Lubline (KUL) v Poľsku. V Lubline roku 1992 diplomovou prácou *Spôsoby zjavovania sa Boha človekovi podľa Emila Krapku* získal licenciát a v roku 1994 prácou *Eschatológia v dielach kardinála Jána Chryzostoma Korca* získal doktorát v odbore dogmatickej teológie. Od roku 1993 prednáša na Cyrilometodskej bohosloveckej

fakulte Univerzity Komenského na Teologickom inštitúte v Nitre. Popri vysokoškolskej pedagogickej praxi sa venuje pedagogickým aktivitám na základných a stredných cirkevných školách. Pôsobil v redakčnej rade mesačníka *Duchovný pastier* (1990 - 1999), v diecéznej komisii pre kultúru a tlač i v diecéznej ekonomickej komisii. V rokoch 1996 - 2003 bol členom Diecézneho tribunálu ako promotor iustitiae. Dňa 22. 7. 1999 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za massitského (maxitensis) titulárneho biskupa a nitrianskeho pomocného biskupa. Biskupskú konsekráciu prijal z

rúk kardinála Jána Chryzostoma Korca dňa 18. 9. 1999 v Nitre. Od augusta 2000 je generálnym sekretárom Konferencie biskupov Slovenska a od 1. 3. 2003 generálnym vikárom v Nitre. Jeho vedecko-pedagogická a teoreticko-aplikačná orientácia na oblasť dogmatickej teológie prináša výstupy v publikačnej a edičnej podobe, najmä v časopisoch *Duchovný pastier*, *Liturgia*, *Katolícke noviny*. Je autorom viacerých monografií (dogmatické traktáty) a spoluautorom viacerých zborníkov vydaných Subkomisiou pre náuku viery pri KBS a Katedrou dogmatiky RK CMBF. Od roku 2000 je predsedom Teologickej komisie KBS a tiež aj predsedom Subkomisie pre náuku viery KBS.

Svätým Otcom menovaný biskup Mons. Marián Chovanec prevzal úrad diecézneho biskupa Banskobystrickej diecézy v sobotu 15. decembra 2012. Slávnosť prevzatia úradu diecézneho biskupa bola o 10.30 hod. v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici. Dátum prevzatia úradu vyplýval z osobného stretnutia menovaného biskupa Mariána Chovanca s diecéznym adminis-

trátorom Mariánom Bublincom počas prvej návštevy nového biskupa vo svojej novej diecéze. Menovanému biskupovi Mariánovi Chovancovi do 15. decembra ešte plynula kompetencia generálneho vikára Nitrianskej diecézy. Naďalej mu budú plynúť povinnosti generálneho sekretára Konferencie biskupov Slovenska. Podľa noriem kánonického práva, do dňa prevzatia úradu Banskobystrickú diecézu spravoval diecézny administrátor Mons. Marián Bublinc. Meno nového biskupa sa vo svätej omši môže spomínať až po prevzatí úradu. Biskupským mottom nového banskobystrického diecézneho biskupa je „*Omnia impendam pro animabus vestris*“ – „Všetko vydám za vaše duše“ (por. 2 Kor 12, 15). Ako biskup Marián Chovanec povedal na prvom stretnutí s kolektívom kňazov a laikov pracujúcich na Biskupskom úrade v Banskej Bystrici, veľmi ho potešila správa o modlitbách za jeho osobu. Veriaci Banskobystrickej diecézy sa za svojho nového diecézneho biskupa modlili pri každodennej svätej omši počas šiestnástich mesiacov od smrti biskupa Rudolfa Baláža.

Odišiel ďalší posol viery

Každý z nás má v živote svoju cestu, ktorou kráča. Cestu, na ktorej stretávame ľudí, sme súčasťou udalostí, vplývame na okolitý svet a zanechávame za sebou stopu. A každá cesta má svoj koniec. Koniec, na ktorom sa obzrieme späť a máme možnosť vidieť, či za nami kvitnú polia alebo je cítiť dym zo spálenej zeme. Keď sa obrazne pozriem späť na cestu Františka Teplana, tak vidím neskutočne veľa polí, vidím neskutočne veľa kvetov a vidím neskutočne hlbokú stopu, ktorú zanechal.

Vidím obnovené kostoly, nové lavice, či pec, nové schody, nové ploty, vydláždené interiéry chrámov, obložené steny mramorom, nové oltáre, vymenené registre píšťal organov, vymenené krytiny kostolov a farských úradov alebo vymalované a zrenovované Božie stánky zvnútra i zvonku. O jeho skutkoch netreba hovoriť, stačí si prejsť Slovenskom, kde pôsobil a na vlastné oči pozrieť to, čo dokázal muž,

ktorý zložil sľub vernosti Bohu. Nikdy nenatčfal ruku, aby pýtal, ale naopak, odišiel a potom sa zjavil, aby dával na obnovu to, čo získal u priateľov a spolupratrov doma i v zahraničí.

Ale aj dôstojný pán Teplan mal ako sa hovorí svoje muchy, občas bol trochu zbrklý a chaotický, nie možno každého pochopil tak ako chcel, nie každé jeho rozhodnutie bolo pre všetkých to najsprávnejšie a povedzme si, že nie vždy dodržiaval primeranú rýchlosť auta, ktoré šoféroval. Ale to je dôkaz, že to bol posol viery z mäsa a kostí, že bol jeden z nás a preto nám rozumel. Veď nakoniec nebol svätý a aj u jeho kritikov platí známa biblická veta, *hodte kameňom prví tí, ktorí ste bez viny*.

Mali sme to šťastie, že sme žili v jeho skoro storočnici. Dnes sme oveľa bohatší o poznanie zo stretnutia s ním, máme závideniahodné spomienky a každý v sebe nosíme myšlienky o ma-

lom veľkom mužovi, ktorý svojimi skutkami dokázal niekedy priam zázraky. Bol to muž s bielym golierikom, stále vitálny, zvedavý a plný humoru, ktorý svoj život obetoval nielen Bohu, ale aj všetkým tým, ktorých dušičky spravoval. Patrí mu naša vďaka, náš obdiv nad veľkosťou jeho ducha a naša úcta k sile tohto človeka, ktorý pomoc druhým považoval za poslanstvo. A tak

odišiel teda ďalší posol viery, ale len z pozemskej púte. My dnes už vieme, že toto stretnutie s ním nebolo pre nás posledné. Keď sa pozriem do budúcnosti, vidím kráľovstvo nebeské, kde počká na svojich farníkov.

Poznámka:

Túto smútočnú reč predniesol starosta Slaskej na poslednej rozlúčke s pánom farárom v jeho rodnom Mojzesove.

U Z N E S E N I A

z riadneho rokovania Obecného zastupiteľstva v Slaskej zo dňa 15. novembra 2012 vo volebnom období 2010 - 2014

Uznesenie č. 59/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Program zasadnutia obecného zastupiteľstva s obsahom, ktorý je uvedený v zápisnici.

Uznesenie č. 60/2012

Obecné zastupiteľstvo
volí:

- Ing. Miroslava Hrica a Zdena Fronca za overovateľov zápisnice obecného zastupiteľstva konaného dňa 15.11.2012.

Uznesenie č. 61/2012

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Informáciu hlavného kontrolóra obce o plnení uznesení obecného zastupiteľstva č. 39/2012 až 58/2012.

Uznesenie č. 62/2012

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Plnenie rozpočtu obce k 31.10.2012.

Uznesenie č. 63/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Vyhodnotenie obchodnej verejnej súťaže č. 03/2012 na uzavretie kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bude predaj nehnuteľnosti – pozemku parcela č. C-KN 2545/2, vedená ako TTP o výmere 3572 m², s výsledkom: víťazný návrh účastníka – Zdeno Fronc, nar. 9.7.1964, trvale bytom Slaská č. 224 s celkovou cenou 964,44 Eur.

Uznesenie č. 64/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Podľa § 9a ods. 1 písm. a) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a na

základe výsledkov obchodnej verejnej súťaže č. 03/2012 predaj nehnuteľnosti – pozemku parcela č. C-KN 2545/2, vedená ako TTP o výmere 3572 m², zapísaná na LV č. 1389 pre k.ú. Slaská v prospech kupujúceho – Zdeno Fronc, nar. 9.7.1964, trvale bytom Slaská č. 224, 966 22 Lutilla, za kúpnu cenu 0,27 Eur/m² spolu v sume 964,44 Eur.

Uznesenie č. 65/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Vyhodnotenie verejného obstarávania na zhotovenie diela „Výmena okien a vchodových dverí na budove športového areálu súp. č. 329 a výmena okien na budove domu súp. č. 241“ s výsledkom: víťazný návrh účastníka – ALFAPLAST trade s.r.o., IČO – 36 325 694, so sídlom Šumperská č. 2, 971 01 Prievidza s cenou 6.636,62 Eur, vrátane DPH.

Uznesenie č. 66/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Nájom pozemkov v miestnom toku Slaského potoka – číslo toku 313, ktoré sú identifikované geodetickým elaborátom spol. GEODETICKÉ SLUŽBY s.r.o. v úseku od rkm 3,296 po rkm 4,484 za účelom realizácie protipovodňových opatrení stavbou „Protipovodňové opatrenia v obci Slaská“ a to na úpravu vodného toku Slaský potok v dĺžke 1 188 m vo výške symbolického nájomného 1,00 €/ročne pre každého prenajímateľa.

Uznesenie č. 67/2012

Obecné zastupiteľstvo
splnomocňuje:

- Starostu obce Slaská na uzavretie nájomných zmlúv, ktorých predmetom bude nájom pozemkov v miestnom toku Slaského potoka s vlastníkmi – prenajímateľmi, ktorí sú identifikovaní geodetickým elaborátom spol. GEODETICKÉ SLUŽBY s.r.o. v rámci projektu „Protipovodňové opatrenia v obci Slaská“ za podmienok uvedených v zápisnici obecného zastupiteľstva.

Uznesenie č. 68/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Kúpu nehnuteľností v prospech obce Slaská a to spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/8 (zodpovedajúca výmera podielu – 13,375 m²) na pozemku parcela č. E-KN 53/4, vedená ako záhrada o výmere 107 m² a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/8 (zodpovedajúca výmera podielu – 49,75 m²) na pozemku parcela č. E-KN 53/5, vedená ako záhrada o výmere 398 m², obidve zapísané na LV č. 521 v k.ú. Slaská, od predávajúcej p. Olgy Janovovej, nar. 21.9.1938, bytom Slaská č. 10, 966 22 Lutilla, za kúpnu cenu spolu v sume 72,45 Eur.

Uznesenie č. 69/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Kúpu nehnuteľností v prospech obce Slaská a to spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3/8 (zodpovedajúca výmera podielu – 507 m²) na pozemku parcela č. E-KN 257/30, vedená ako orná pôda o výmere 1351 m², zapísaná na LV č. 1002 v k.ú. Slaská, spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/12 (zodpovedajúca výmera podielu – 57 m²) na pozemku parcela č. E-KN 558, vedená ako TTP o výmere 688 m², zapísaná na LV č. 932 v k.ú. Slaská a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/8 (zodpovedajúca výmera podielu – 270 m²) na pozemku parcela č. E-KN 550, vedená ako TTP o výmere 2158 m², zapísaná na LV č. 947 v k.ú. Slaská, od predávajúceho p. Zdena Fronca, nar. 9.7.1964, bytom Slaská č. 224, 966 22 Lutilla, za kúpnu cenu spolu v sume 959,10 Eur.

Uznesenie č. 70/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Kúpu nehnuteľností v prospech obce Slaská a to spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/24 (zodpovedajúca výmera podielu – 103,875 m²) na pozemku parcela č. E-KN 110, vedená ako TTP o výmere 2493 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/24 (zodpovedajúca výmera podielu – 3,83 m²) na pozemku parcela č. E-KN 452, vedená ako orná pôda o výmere 92 m² a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/24 (zodpovedajúca výmera podielu – 76,208 m²) na pozemku parcela č. E-KN 564, vedená ako TTP o výmere 1829 m², všetky zapísané na LV č. 924 v k.ú. Slaská, od predávajúcej p. Márii Kudrovej,

nar. 9.4.1932, bytom SNP č. 575/97, 965 01 Žiar nad Hronom, za kúpnu cenu spolu v sume 49,68 Eur.

Uznesenie č. 71/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Kúpu nehnuteľností v prospech obce Slaská a to spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/24 (zodpovedajúca výmera podielu – 103,875 m²) na pozemku parcela č. E-KN 110, vedená ako TTP o výmere 2493 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/24 (zodpovedajúca výmera podielu – 3,83 m²) na pozemku parcela č. E-KN 452, vedená ako orná pôda o výmere 92 m² a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/24 (zodpovedajúca výmera podielu – 76,208 m²) na pozemku parcela č. E-KN 564, vedená ako TTP o výmere 1829 m², všetky zapísané na LV č. 924 v k.ú. Slaská, od predávajúcej p. Jolany Kamenickej, nar. 26.1.1930, bytom Š. Moyseša č. 19, 965 01 Žiar nad Hronom, za kúpnu cenu spolu v sume 49,68 Eur.

Uznesenie č. 72/2012

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Uvoľnenie finančných prostriedkov z rezervného fondu obce v sume 166,47 Eur na nákup nehnuteľností – pozemkov.

Uznesenie č. 73/2012

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Vypracovanie projektu „Zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu v obci Slaská“ s požadovanou výškou podpory formou dotácie na rok 2013 v sume 121.923,00 Eur, ktorý bol podaný na Environmentálny fond.

Uznesenie č. 74/2012

Obecné zastupiteľstvo
menuje:

- Členov ústrednej a čiastkovej inventarizačnej komisie na vykonanie riadnej inventarizácie majetku obce a záväzkov obce ku dňu 31.12.2012 podľa predloženého návrhu.

Za správnosť: Zuzana M o j ž i š o v á, v.r.
Daniel G e l i e n, v.r.
starosta obce

Kresťanský duch rodiny počas vianočných sviatkov

Drahí Slašťania! Vianoce sú každoročne časom, keď sa viac ako inokedy skloňuje slovo rodina. Často sa preto snažíme väčšmi ako inokedy byť takou „ideálnou rodinou„. Aspoň pár dní v roku si pripadať šťastní, plný vzájomnej lásky a pokoja.

Niekedy práve pri konfrontácii tejto našej predstavy s realitou (znovu sa pri štedrovečernom stole pohádame, deti nebudú poslúchať ani na Vianoce), začíname si viac zúfať ako inokedy.

Skúsme sa v takomto predvianočnom čase na chvíľu zastaviť a preskúmať, aká tá naša rodina vlastne je. Čo je pre našu rodinu typické? Čím sa líšime od druhých? A najmä, či v nej skutočne vládne duch, ktorý má právo na prívlastok „kresťanský„.

Rodiny máme rôzne. Sú to rodiny mnohohodné aj bezdetné. Niekde žije viac generácií pokope, inde chýba jeden z rodičov. Niektorí sa sústreďia na vzdelávanie, ďalší na prestíž, niekde je najdôležitejšie zariadiť čo najviac peňazí, inde sa všetko točí okolo detí a ďalší si zas dlhú chvíľu krátia ohováráním druhých. Aká je tá naša rodina? Aký obraz si o nej vytvárajú ľudia vokol nás? A je v tom obraze našej rodiny viditeľný aj obraz Boha? Možno práve to je tá vhodná otázka. Keby ľudia z okolia mali opísať našu rodinu, povedali by, že je uprostred našej rodiny Boh? Že sme kresťanská rodina?

Aká je vlastne kresťanská rodina?

V skutočnosti je aj kresťanská rodina rodinou hriešnikov. Vie však, že Ježiš ju vykúpil. Je to rodina na ceste k Bohu. Nezáleží na tom, z akého bodu vychádzame. Nezáleží na dĺžke tej cesty a už vôbec nezáleží na tom, kolkokrát na nej spadneme. Záleží jedine na tom, že po každom páde sa vždy znova vydáme na cestu. Nemusíme predstierať, že nehrešíme. Ani si nemusíme zúfať, keď si pripadáme slabí, neschopní. Máme len uznať svoju chybu a vykročiť znova a znova na cestu k Bohu.

Utvárať sám seba a svoju rodinu znamená predovšetkým nechať sa utvárať Duchom Svätým.

Ako? Najskôr zo všetkého v tichu modlitby. Na obsahu a forme modlitby nezáleží. Nie je hlavné to, čo ja hovorím Bohu, ale to, čo Boh chce povedať mne. Nie to, čo ja robím, ale to, ako vo mne pôsobí Duch Svätý.

Drahí Slašťania! Ja viem, že naše rodiny nemajú ľahkú situáciu. Číha na ne veľa útokov a nebezpečenstiev, veľa lákadiel, veľa možností, ciest, ktoré ľahko zvedú z Božej cesty. Padajú obmedzenia a hranice a tak strácame aj oporu. Preto hľadáme nové záchytné body, ktoré by nám dali pocit istoty. Kde ich hľadáme? Čoho sa chytáme? Hľadáme smerovanie u Boha, alebo sa nechávame ovplyvňovať médiami, „chudobou sveta„? Dávame sa vtlačiť do šablóny, ktorú nám svet diktuje? Deti nútime navštevovať množstvo krúžkov, kupujeme im najmodernejšie hračky aby nezostávali za ostatnými. Práve v tejto záplave neobmedzených možností a diktátu dnešnej doby je ľahké stratiť smer. Nejde ani tak o to, akú cestu si naša rodina pre svoj život viery vybrala, ale skôr o to, či táto naša cesta vychádza od Boha a vedie nás bližšie k nemu, alebo nás od neho odrádza.

Žíme svoj život v rodinách čo najviac v Božej blízkosti, budme povzbudením pre druhých, aby v našich rodinách bol „kresťanský duch„. Duch lásky, pokory a rešpektu k druhým, otvorenosť k Božiemu hlasu. Hľadáme v rodinách každý tie svoje jedinečné dary, ktoré nám Boh zveril, aby sme ich rozvíjali. Znova a znova sa vydávajme na náročnú cestu lásky aj napriek nedokonalostiam vlastným a nedokonalostiam iných.

Ježiš rozmnožil päť chlebov a dve ryby a nasýtil nimi zástupy. Tak chce rozmnožiť aj naše nedokonalé snaženia a nepevné úsilia, aby sme rástli v jeho láske.

Drahí Slašťania! Ak ponecháme bokom Svätú rodinu, potom musím povedať, že žiadna dokonalá rodina neexistuje. Nie sú na jednej strane rodiny dobré a na druhej zlé. Sú tu len rodiny, tvorené hriešnymi ľuďmi, rodiny, ktoré ustavične potrebujú spásu, uzdravenie a odpustenie. Všetky naše rodiny chce Boh posvätiť a to teraz počas vianočných sviatkov. Hovorí: „Najskôr zo všetkého sa odovzdaj mojej láske, odváž sa veriť v moje nekonečné milosrdenstvo. Uznaj, že si hriešnik, aby si sa mohol uzdraviť a byť spasený, a ja ti dám odvahu a silu dať si život do poriadku„.

Všetkým rodinám prajem milostiplné a požehnané vianočné sviatky!

Váš kňaz **Štefan Bielák**

Nové brány na cintoríne

Areál cintorína si zaslúži každoročne svoju pozornosť a to minimálne z dvoch dôvodov. Predovšetkým ide o posledné miesto odpočinku našich predkov a z úcty k nim by práve toto miesto malo byť pietne a vzbudzujúce úctu. No a potom nie je zanedbateľný ani fakt, že práve cintorín je vizitkou obce. Minimálne z týchto dvoch uvedených dôvodov sme v posledných rokoch hľadali financie a investovali do opravy fasády domu smútku, do nového náteru strechy, na prístupovú cestu k domu smútku, na veľkú vstupnú bránu, či ozvučenie celého cintorína.

Každý rok sa snažíme niečo v tomto priestranstve zlepšiť, aby ako celok bolo dôstojné a hodné svojmu poslaniu. Ten-

to rok sme vyčlenili financie na úplnú výmenu ďalších dvoch vstupných brán nachádzajúcich sa na východnej časti. Chceli sme dodržať celkovú estetiku a tak sú nové brány zhotovené v rovnakom štýle ako hlavná vstupná brána. Teraz už máme komplet nové všetky tri vstupy na miestny cintorín, ktoré určite z estetického hľadiska toto pietne miesto dotvárajú v tom pozitívnom zmysle slova.

No a na areál cintorína nechceme a nezabudneme ani budúci rok. Už teraz sa v rozpočte obce vyčlenila určitá rezerva, ktorou by mohli byť financované ďalšie zmeny, aby sme na konci toho budúceho roka mohli konštatovať, že sme pre cintorín urobili opäť niečo, čo jeho vzhľad zmení k lepšiemu.

Dobroty na posledný deň v roku

Tataráčik z čerstvého lososa

Suroviny: 200g losos čerstvý, 30g pór, 5g kôpor čerstvý, 3g horčica dijonská, soľ, korenie biele mleté, 1 KL olej olivový.

Postup: Lososa bez kože na jemno nasekáme i s pórom, pridáme kôpor, horčicu a dochutíme soľou a korením. Všetko dôkladne zmiešame. Zdobíme plátkom citróna a kôprom. Môžeme servirovať na bylinkovej bagetke.

Šunkové kornútky s orechovou penou

Suroviny : 8-12 plátkov šunka, šalát na ozdobu, paradajky na ozdobu. Orechová pena: 60 g maslo, 90 g syr tavený, 40 g orechy vlašské mleté.

Postup: Zmäknuté maslo vyšľaháme, pridáme syr a našľaháme na ľahkú penu. Zľahka primiešame zomleté orechy. Plátky šunky pozdĺžne preložíme a potom vytvoríme malé kornútky, ktoré naplníme orechovou penou. Ozdobíme listami šalátu, paradajkami a podávame s pečivom. Namiesto vlašských orechov môžeme penu ochutiť mandľami alebo lieskovými orieškami.

Pikantné chuťovky

Suroviny : 200 g syr tvrdý, 100 g syr niva, podľa chuti korenie čili mleté, 70 g orechy mleté, 2 ks jablká.

Postup : Nastrúhanú nivu zmiešame s orieškami, čili korením a vytvarujeme guľôčky. Tvrdý syr nakrájame na kocky, na každú dáme kúsok jablka a syrovú guľôčku. Spojíme špáradlom. Môžeme prizdobiť petržlenovou vňaťou alebo kapiou.

Koláčiky plnené salámovým krémom

Suroviny: 1 ks červená paprika, 100 g plátkový údený syr, 3 ks kyslá uhorka, 1 bal. lístkové cesto, 2 lyžice majonézy, 50 g taveného syra, 4 lyžice masla, 50 g trvanlivej salámy, 3 lyžice maskarpone, 100 g šunkovej salámy, soľ, korenie.

Postup: Lístkové cesto rozvalíme a vykrojíme kolieska, ktoré potrieme rozšľahaným vajcom. Upečieme v horúcej rúre do ružova. Papriku umyjeme, zbavíme jaderníka a nakrájame na štvorčeky.

Krém: Šunkovú a trvanlivú salámu nakrájame na kúsky, pridáme lyžicu vody a rozmixujeme na hladkú hmotu. Maslo s taveným syrom rozotrieme do peny a postupne vmiešame syr maskarpone a salámovú hmotu. Podľa potreby prisolíme, okoreníme a zjemníme majonézou.

Vychladnuté kolieska z lístkového cesta pozdĺžne rozkrojíme. Obidve polovičky potrieme salámovým krémom. Na jednu polovičku položíme kúsok syra, plátok uhorky alebo papriky a priklopíme druhou polovičkou koliečka. Plnené koláčiky podávame ako slasný zákusok k čaju alebo vínu.

Frappe de Paris

Suroviny: 4ks klinčekov, 2 ks celá škorica, 150 ml smotany, 600 ml silnej kávy, 4 ks nové korenie, cukor, strúhaná čokoláda.

Postup: Uvaríme silnú kávu, nalejeme ju do džbánu a pridáme škoricu, klinčeky, nové korenie. Džbán s obsahom postavíme na 1 hod do chladničky. Po vychladnutí obsah džbánu nalejeme cez sitko do mixéru. Pridáme smotanu, kocky ľadu a cukru. Mixujeme až sa spoja prísady a spenia. Nalejeme do vychladnutých pohárov a posypeme strúhanou čokoládou. Frappe de Paris servírujeme so slankou skôr, než opadne pena.

Tropický sen

Suroviny: 2 cl rum, 12 cl banánový džús, 4 cl kokosový líkér, banán, koktailová čerešňa, ľad.

Postup: Kocky ľadu dáme do pohára. Na ľad nalejeme rum, kokosový líkér a banánový džús. Tropický sen dobre zchladíme. Ozdobíme kolieskami banánu a koktailovej čerešne a podávame.

Sedem jedál proti chrípke

Ako sa brániť proti nachladeniu a chrípke? Umývať si ruky, jesť vitamín C, echinaceové kvapky a iné. Pomôcť môžu i niektoré potraviny. Lekári odporúčajú proti chrípke a nachladeniu prijímať pravidelne nasledujúcich 7 jedál:

1. Slepacia polievka

Na tento prírodný penicilín verili už naše prababičky. Liečivé vlastnosti slepačej polievky však nie sú len poverou. Pomôže odblokovať upchaný nos a krk, je mierna na žalúdok, ale i tak dodá veľa energie. Jej liečivé vlastnosti zosilnejú pridaním zeleniny (najmä ak pridáme i cibuľu s cesnakom).

2. Čaj

Je potrebné prijímať veľa tekutín. Sladené nápoje s bublinkami a kávu je lepšie nahradiť vodou alebo neprisladzovanými ovocnými džúsmi. Ešte lepšie sú teplé nápoje. V boji proti nachladeniu sa výborne osvedčil čaj z kamiliek, či mäty, ale ani horúca voda (či ovocný čaj) s citrónom vám rozhodne neublíži.

3. Citrusové plody

Sú dôležité, lebo obsahujú veľa prírodného vitamínu C. Najlepšie je začať hneď ráno a dať si pohár pomarančovej šťavy na raňajky a obed doplniť napríklad mandarínkou. Zvýšený príjem vitamínu C je zvlášť dôležitý pre fajčiarov, pretože fajčenie oslabuje imunitu, ale i zvyšuje potrebu tohto vitamínu.

4. Zdroje vitamínu C

Citrusové plody nie sú jediným prírodným zdrojom vitamínu C. Tento základný "protichripkový" vitamín sa nachádza i v

zemiakoch, zelenej paprike, jahodách, kiwi či ananáse.

5. Pikantné korenené jedlá

Na upchaný nos a boľavé dutiny pomáha cesnak, chren, chilli papričky a štipľavé omáčky. Stačí ich pridávať do jedla viac než zvyčajne a výsledok sa čoskoro ukáže. Len pozor, ak už chrípku máte a bolí vás žalúdok, mali by ste si naopek na pikantné jedlá dať pozor.

6. Cesnak

Za typickou chuťou cesnaku je látka aliin, ktorá dokázateľne uvoľňuje zahlienenie krku. A hrianku s cesnakom zvládne pripraviť každý. :-)

7. Zázvor

Mnoho ľudí verí, že výborným spojencom v boji proti kašľu a teplote je zázvor. Je možné ho jesť čerstvý nastrúhaný v jedle. Starý recept odporúča pri nachladení pripraviť z neho čaj: Do šálky dajte 2 PL čerstvo nastrúhaného koreňa zázvoru a zalejte horúcou vodou. Nechajte odstáť 5 až 10 minút a podľa chuti osladte medom.

Čo naopek napomáha chrípke:

Každodenná konzumácia tučných či sladkých jedál, vynechané jedlá a veľké množstvo kofeínu. To všetko oslabuje organizmus a zvyšuje riziko, že sa človek nakazí. Imunitný systém udržujú v dobrej kondícii celozrnné výrobky, ovocie, zelenina a proteíny s nízkym obsahom tuku. V boji proti chrípke a nachladeniu teda určite pomáhajú nielen uvedené jedlá, ale i rozumné stravovacie návyky.

Ako sa oslavujú Vianoce vo svete

Dánsko

Vianoce v Dánsku (jul Espe-ranto) sa spájajú predovšetkým s darčekom, ktoré sa kupujú niekoľko mesiacov vopred. Musia byť vtipné a poukazovať na cnosť, resp. nerest obdarovaného. No a v žiadnom prípade sa nesmú prezradiť. Dáni totiž veria, že čím je prekvapenie väčšie, tým viac šťastia ich čaká. Drobné darčeky a cukrovinky sa vešajú na vianočný stromček, ktorým je zvyčajne smrek.

Významným sviatkom pre Dánov je 13. december, deň svätej Lucie. Podľa povesti mladá dievčina menom Lucia prekonala strasti plnú púť cez zamrznutú krajinu, priniesla jedlo a pitie pre ľudí odrezaných od okolitého sveta.

Čo sa týka štedrovečernej hostiny, tá je skutočne v tejto krajine pestrá. Bohato prestreté stoly sa prehýbajú pod všakovakými dobrotami. Servíruje sa husacia, kačacia alebo bravčová pečienka s červenou kapustou, teplá šunka, treska s reďkvičkou a horúca ryža poliatá studeným mliekom, pivný a pšeničný chlieb a ako dezert sladký ryžový náryp s mandľou. Ten, komu sa podarí mandľu nájsť, dostane špeciálny darček - Julemand.

Fínsko

K Vianociam vo Fínsku (joulu), a vlastne vo všetkých severských krajinách neodmysliteľne patrí tuhá zima, poriadna perinka bielunkého snehu a nekonečný ľad. Štedrý večer začínajú Fini pre Stredoeurópana dosť netradične - saunou. Po takomto osviežení rodina zasadne k slávnostnému stolu. Darčeky prináša Joulupukki. Pomáhajú mu trpaslíci, ktorí vraj zle deti odnášajú do ľadového kráľovstva.

Nórsko

Nórsky Ježiško sa volá Juleniss. Jeho úlohou je nielen nosiť vo veľkom vreci na Vianoce (jul) darčeky, ale zároveň aj bdiieť ako dobrý duch nad príbytkami ľudí a predovšetkým nad deťmi. Na Štedrý deň väčšina Nórov raňajkuje ryžovú kašu a to je až do večere jediné jedlo. Tanier s kašou potreťou roztopeným maslom, posypanou škoricou si môže nájsť položený napr. v stodole aj Juleniss. Večer sa celá rodina usadí do kruhu, a pri rozžiarenom vianočnom stromčeku spoločne číta evanjelium.

Belgicko

Vianoce v Belgicku nie sú takým dôležitým sviatkom ako inde v Európe. Žiaden predsviatočný zhon sa v belgických domácnostiach nekoná. Štedrý deň je totiž pracovným dňom. Po návrate z práce si Belgičania zvyknú zísť na večeru do rešta-

urácie alebo Štedrý večer strávia doma s priateľmi. Darčeky, ktorými sú väčšinou drobnosti, sa rozbaľujú až na druhý deň ráno. Skutočným sviatkom je 25. december. Vtedy sa rodiny schádzajú pri slávnostnej večeri. Na stole nesmie chýbať typický vianočný zákusok - Buche de Noel (pre frankofónnych Valónov) alebo Kerststronk (pre Flámov). Je to torta plnená maslovým krémom a ozdobená vianočnými figúrkami.

Francúzsko

Labužníci a milovníci života, za akých sú Francúzi považovaní, si dokážu v tomto duchu vychutnať aj Vianoce (Noel). Na darčekom, jedle a pití rozhodne nešetria. Deťom ukladá na krb hromadu darčekom dobrý vianočný duch pére Noel, ktorý je zo všetkých Ježiškov, Dedov Mrázov a Santa Clausov najmladší. Národ gurmánov nezaprie svoju tradíciu ani v bohatosti a pestrosti štedrovečerného stola. Slávnostné menu ponúka plnenú morku alebo hus a kačaciu pečienku. Nesmie chýbať ani údený losos, langusty, ustrice, slimáky či žabie stehienka. V sladkostiach sú

však Francúzi oveľa rozvážnejší ako napríklad Slováci. Po minimálne štvorhodinovej večeri sa podáva jediný tradičný dezert, ktorým je čokoládová roláda. Výnimkou je len Provensálsko, kde sa ponúka tradične 13 dezertov vrátane čerstvého a sušeného ovocia.

Austrália

V krajine klokanov si deti počas Vianoc užívajú letné prázdniny. Preto niet divu, že Mikuláš rozdáva darčeky priamo na pláži. Vianočná hostina je väčšinou piknikom v prírode s neodmysliteľnými farebnými balónikmi. Tradičným jedlom je morka, šunka, bravčovina, ale konzumujú sa aj studené misy, ovocie a zeleninové šaláty. Ako dezert sa podávajú veľmi sladké torty alebo múčnik, ktorý sa zachoval z čias z anglickej koloniálnej nadvlády, teplý slivkový puding. Počas zlatej horúčky v Austrálii tento puding často obsahoval kúsky zlata, tzv. zlaté nugety. Dnes sa do pudingu zapeká nejaká drobnosť. Kto ju nájde, bude mať veľa šťastia. Austrálčania veľmi radi posielajú vianočné pohľadnice. Dokonca medzi sebou súťažia,

kto ich dostal najviac. Rozvešané vedľa stola alebo v oknách si pohľadnice môže každý prehliadnuť a prípadne prečítať.

Japonsko

Napriek tomu, že v Japonsku je veľmi málo kresťanov, počas sviatkov si ozdobia obchody a domy vianočnými dekoráciami. Darčeky nosí Hoteiošo, ktorý je podobný Mikulášovi. Podľa legendy má oči vzadu, a tak sa deti snažia v tomto období správať, akoby bol nablízku. Najdôležitejším sviatkom je v japonskom kalendári je ale Oshugatsu - Nový rok, ktorý sa začína 1. januára a trvá sedem dní. Na Silvestra Japonci usilovne upratujú svoje príbytky a ozdobia ich na nasledujúci deň. Potom sa oblečú do najkrajších šiat a hlava rodiny sa zodpovedne zhostí svojej dôležitej úlohy. Do každého kúta nasype suchú fazuľu, vyháňa tak zlých duchov. Tretí deň v novom roku je dňom pokoja. Príbuzenstvo ho trávi spoločne. Servírujú sa tradičné novoročné jedlá ako napr. Omochi - ryžový koláč alebo Osechiryori.

Amerika

Sviatky, na ktoré sa po celý rok tešia najmä deti, musia mať Američania trblietavé a veľkolepé. Cez Vianoce (Christmas) je všade množstvo svetielok. Žiaria izby, celé domy, výklady, ulice i parky. Veľa, veľa darčekom nosí Santa Claus. Milý deduško s bielou braudou v červenom kostýme a v červenej čiapke, vyráža na cestu večer na Štedrý deň na saniach ťahaných ôsmimi sobmi a spúšťa sa dolu komínom, aby dal deťom darčeky do pančúch rozvešaných na mriežke okolo kozuba. Americký Santa Claus vychádza z holandskej legendy o Sinterklaasovi, ktorú priniesli do New Yorku prisťahovalci v 17. storočí. Meno St. Claus sa po prvýkrát objavilo v americkej tlači už v roku 1773. Podľa povesti St. Claus žije vo fínskom Lapponsku v dedinke Korvatunturi - Ear Fell (Ušatý kopec). Tu má dielňu na výrobu hračiek a malých pomocníkov - škriatkov. Tradičným jedlom na americkom štedrovečernom stole je morka plnená gaštanovou plnkou.

Anglicko

Vianoce v Anglicku začínajú na Mikuláša, teda 6. decembra a vrcholia 25. decembra ráno. Deti aj dospelí si rozbaľujú darčeky, ktoré im v noci do pripravených pestrofarebných ponožiek nadelil Santa Claus. Iba tie najväčšie darčeky sú položené tak ako v iných krajinách pod vianočným stromčekom. Rodina sa potom zide pri slávnostnej tabuli, kde nesmie chýbať morka plnená

jablkami a slivkami, tradičný slivkový puding (plum puding resp. Christmas puding) a vaječný koňak. Po obede o 15. hodine si celá krajina vypočuje príhovor kráľovnej Alžbety.

Staročeské Vianoce

K tradíciám slovenských Vianoc majú prirodzene najbližšie zvyky našich západných susedov.

Vianočným sviatkom predchádzal advent. Je to obdoba očakávania príchodu Mesiáša na svet. Prípravná doba trvá štyri týždne pred Štedrým dňom. Tento čas bol pôstnou dobou, t. z. platili zásady striedmosti v jedle a pití, bol zákaz tancovanie, zábavy a spevu a čas sa mal venovať Intenzívnemu zbožnému rozjímaniu.

Liturgický sa Štedrý deň označuje ako vigília teda predvečer slávnosti. V tento deň sa všetci pôstili až do večera. Počas staročeských Vianoc sa pieklo niekoľko dní vopred chlieb a vianočka. Večera na Štedrý deň sa pripravovala už od samého rána. Variť sa šošovica, hrach, niekoľko druhov polievok, medzi ktorými nesmela chýbať zemiaková polievka -bramboračka a rybacia polievka. . Piekol sa „kuba“ z krúp a cesnaku. Večeru zahajovala spoločná modlitba a spomienka na uplynulý rok. Najskôr sa jedol uvarený hrach, ktorý mal symbolizovať spojenie všetkých pri stole v dobrom i zlom. Po hrachu sa podávali polievky. Šošovica, aby boli peniaze, kuba, mäsový pokrm a ryba pre radosť. Na ostatok sa jedla vianočka a zákusky. Keď zazvonil zvonček, gazda priniesol stromček ovešaný jablčkami, kockami cukru a orechmi. Na stromčeku zapálili sviečky a všetci spoločne spievali koledy. Štedrý večer jasný, každému je milý, dá nám Pán Buh vína, požehná obilí (koleda z Moravy). K vianočnému večeru, ktorý mal odpradávať aj magickú moc, patrilo veštenie. Lialo sa olivo, púšťali sa lodičky z orechových škrupiniek alebo sa cez rameno smerom k dverám hádzala topánka.

Sovietsky zväz

Do rozpadu ZSSR sa v celom Východnom bloku oslávil príchod Deda Mráza. O Vianociach sa mlčalo. Dedo Mráz prichádzal na saniach ťahaným konským záprahom. Bol doprevádzaný Snehulienkou - jeho vnučkou. V celom ZSSR bol vianočný čas normálny pracovný deň. Oslavoval sa príchod Nového roku s piesňou : Deduška Maroz, jolku nám priňos.... Musíme pripomenúť, že Pravoslávna cirkev bola značne zatlačaná do pozadia a aj ona sa riadila Juliánskym kalendárom. Oni slávia Vianoce na Zjavenie Pána, u nás Troch kráľov. Vianoce sa potajomky sláviť najmä na Ukrajine a v niektorých ojedinelých kresťanských centrách po celom ZSSR.

Tradície a zvyky „starého“ Silvestra, aj Nového roka

Už o pár hodín sa rozlúčime so starým rokom 2012 a privítame jeho mladšieho súrodca. V tomto období väčšinou bilancujeme a hodnotíme uplynulých 365 dní, zároveň sa však tešíme na tradičné silvestrovské a novoročné oslavy (aj keby na chlieb nebolo), ktoré ešte aj dnes v niektorých slovenských regiónoch kráčajú ruka v ruke s tradičnými zvykmi.

Z dávnej histórie

Silvestrovské oslavy sú oslavy Nového roku, konajúce sa v posledný deň roka Gregoriánskeho kalendára, 31. decembra na Silvestra. Historicky prvé oslavy nového roku zaznamenali v Mezopotámii roku 2000 pred naším letopočtom, kde ho vítali v polovici marca, v čase jarnej rovnodennosti a Gréci začínali písať nový kalendár v deň zimného slnovratu. Július Cezar v roku 46 pred naším letopočtom zaviedol nový, tzv. Juliánsky kalendár, v ktorom rímsky panovník ustanovil 1. január prvým dňom nového roka.

Posledný decembrový deň je v rímskej liturgii zasvätený pamiatke pápeža Silvestra I. a má aj symbolický význam. Pápež Silvester I. vládol v čase, kedy skončil vek divokého prenasledovania kresťanov a začal sa nový vek. V stredoveku považovali oslavy prichádzajúceho roku za pohanský zvyk, preto oslavy 1. januára v roku 567 náboženský hodnostári zrušili. Zatiaľ posledná zmena kalendára nastala v roku 1567.

Silvestrovské zvyky

Poslednému dňu v roku sa kedysi hovorilo aj „starý rok“ alebo „babí deň. Keďže som vyrastala na vidieku, z detstva si ešte pamätám ako na Silvestra chodili po dedine tzv. kurine baby, teda dvaja muži prestrojení za ženy. Jeden so slameným vencom a zvoncom, druhý v kožuchu, na ktorom mal sukňu zo slamy prepásanú povrieslom. Ženy túto slamu trhali a vkladali sliepkam do kurína, aby aj

v budúco roku dobre znášali vajcia.

Na oplátku za slamu dostávali „kurine baby“ výslužku v podobe slaniny, klobás, chleba, koláčov či pálenky. Aj starý zvyk chodenia tzv. ometačiek sa väčšinou dodržiaval na dedinách, ale postupne zanikol. Ometačky boli chudobné ženy, ktoré chodili pred koncom roka symbolicky vymetať platne na pieckach, aby po celý rok dobre horeli. V minulosti sa v podvečer na Silvestra schádzali veriaci v kostole, aby sa na svätej omši poďakovali Bohu za uplynulý rok. Večer sa zvyčajne konala veselica. Táto tradícia sa začala až po 2. svetovej vojne, pretože dovtedy boli zábavy až do Troch kráľov zakázané.

Na Silvestra sa pripravovala takmer rovnaká večera ako na Štedrý deň, len s tým rozdielom, že sa mohlo jesť aj mäso. Aj na stole bol rovnaký obrus, ale aj chlieb. Atmosféru večera posledného dňa v roku už v minulosti dotvárali mládenci strelbou a praskaním bičom. Obvyklé bolo tiež obradné umývanie a preobliekanie sa do čistých šiat.

Noc, ktorá predchádzala Novému roku mala zvláštnu moc zásluhou rôznych veštieb. Verilo sa napr., že sa čo sa v tú noc prisnive, to sa aj splní. Mágia mala vplyv aj na predpovede počasia – červené zore ráno veštili víchrice, búrky, neúrodu a biedu, drobný hustý dážď bol zasa predzvesťou hustých plných obilných klasov.

K zvykom patrilo aj zametanie smeti do kúta miestnosti, nie von, aby sa niekto „nevymietol“ z domu, teda aby nezomrel. Zakázané boli tiež niektoré práce v domácnosti, ako pranie a vešanie bielizne, pretože ten, kto ju vešal, mohol ťažko zomierať, alebo sa dokonca obesiť. V silvestrovskom období sa konali zakáľačky, ktoré boli sviatkom celej rodiny. Zvykli sa plánovať svadby a žilo sa už očakávaním príchodu fašiangov. Zimné zvyky a tradície na Silvestra a Nový rok sa líšili podľa regiónov a charakterizovali vtedajší život a dobu.

Ako na Nový rok...

Podľa našich predkov mali novoročné obrady a rituály odhaľovať budúcnosť, chrániť od pohrôm, príspeť k blahobytu a priniesť šťastie. Na Slovensku sa doteraz udržiava stará povera, že šťastie prináša prasiatko, a preto sa na novoročnom stole nesmie objaviť ani hus či bažant, teda hydina, ktorá lieta, pretože v novom roku by sa rozletel aj všetok majetok. Zato nesmie chýbať bravčové mäso, alebo pre istotu pečené malé prasiatko.

Podávala sa aj šošovica a jedlá s makom, pretože symbolizovali peniaze. Na Nový rok, 1. januára sa v minulosti tradovalo, aby si ľudia zabezpečili bohatstvo, prosperitu a úrodu, patil zákaz vstupu ženy ako prvej do domu. Nič dobrého neveštil ani príchod starého chlapa oblečeného v kožuchu. V každom dome však boli víťaní malí chlapi – vinšovníci. Ak do domu prišiel niekto cudzí, nesmel mať prázdne ruky a priniesť aspoň koláče, resp i peniaze, čo znamenalo, že prináša hojnosť a nie škodu.

Navyše musel zaželať: „Vinšujem vám šťastlivý nový rok, že ním dal Boh starý prežiť a nového dožiť!“ Na nový rok musel v celej domácnosti vládnuť čistota a poriadok, aby tak bolo po celý rok. Ženy chodili do kostola v bielom odeve, aby si zabezpečili úrodu pekného a vysokého ľanu. Niekde zasa v tento deň varili halušky, aby malo obilie veľké klasy. Smeti sa von nevynášali z obavy, aby v rodine nikto nezomrel, ale aj preto, aby sa z domu šťastie nevyneslo.

Novoročný vínš

Všetko krásne v Novom roku a dobrých ľudí po boku. Veľa šťastia, veľa zdravia, nech sa všetky plány daria. Do nového roku vám teda prajeme 12 mesiacov bez nemoci, 53 týždňov šťastia, 365 dní bez starostí, 8 760 hodín lásky, 525 600 minút pohody a 31 536 000 sekúnd jedinečných okamihov.

ŠTATISTICKÝ PREHLAD OBYVATEĽOV

Počet obyvateľov v obci k
31.12.2012 - 483

do 15 rokov - 95
Občania nad 15 rokov - 388
Chlapcov - 40
Dievčat - 55
Mužov - 193
Žien - 195
Priemerný vek - 41

Odhlásení:

Marek Oláh
Katarína Šarköziová
Ing. Radoslav Čamaj

Prihlásení:

Silvia Strihovská
Adriana Knapová
Adrian Knap

Povedali si „ÁNO“:

Veronika Páleníková
a Matej Polňák

Jubilanti našej obce

55 rokov

Blažena Gašparová
Ľubica Čamajová

65 rokov

Elena Melišeková
Peter Grolmus
Mária Páleníková

70 rokov

Severín Fialka

75 rokov

Gizela Dobrotková

80 rokov

Helena Eremiášová

Všetkým našim jubilantom
srdečne blahoželáme!

Športový klub Slaská 2012

Občianske združenie ŠK Slaská vzniklo v septembri 2007 a to hlavne za účelom sprehľadnenia toku financií z obce do futbalového klubu. Toto však nebol jediný dôvod. Ak chce v súčasnej dobe akýkoľvek športový oddiel, či už aj amatérsky, fungovať bez problémov musí ísť s dobou. Forma občianskeho združenia dáva možnosť nielen športovým oddielom, jednoduchšie čerpať rôzne dotácie a formy podpory. Medzi takéto podpory v neposlednom rade patria aj 2% z dane tých, ktorí sa rozhodnú prispieť pre tú ktorú organizáciu. Preto by som sa aj touto cestou chcel v mene ŠK Slaská a všetkých, ktorí sú jeho súčasťou poďakovať tým, ktorí svoje 2% venovali práve nám. Vďaka samozrejme patrí aj sponzorom, ktorí každoročne prispievajú na organizovanie futbalového turnaja, ktorý sa postupne už stáva

tradiiou v našej obci. Tento rok sa nám podarilo zorganizovať už tretí ročník. Treba však povedať, že veľký podiel na tom má aj obec, ktorá sa každoročne podieľa na organizácii tejto akcie a každý rok podporuje činnosť športového klubu dotáciou. Futbal je jediný šport, ktorý sa v našej malej obci hráva súťažne. ŠK Slaská sa však chce aktívne podieľať na rozvoji akéhokoľvek športu v obci. Aj preto sme sa tento rok rozhodli podporiť miestne „fitko“ sumou 500,00 €, ktorá bola použitá na polozenie podlahy. Do budúcnosti sa budeme radi podieľať na akomkoľvek projekte, ktorý sa bude týkať športu. Preto ak by bol záujem z radov občanov našej obce, budeme radi ak sa na nás obrátite. Na záver by som rád poprial všetkým šťastné a pokojné sviatky v kruhu najbližších.

Ing. Peter Hric
Predseda OZ ŠK Slaská

Pozývame vás na turnaj

Obec Slaská, OZ Pro Slaská a OZ Športový klub Slaská pozývajú všetkých záujemcov na pingpongový turnaj neregistrovaných hráčov, ktorý sa uskutoční 29. decembra 2012 (sobota) od 9,00 hod. v sále kultúrneho domu. Štartovné je symbolické euro na jednu osobu. Súťažiť môžete v kategórii dospelých a v kategórii detí. Registrovaní hráči môžu turnaj obohatiť o exhibičné zápasy. Záujemcovia sa môžu registrovať na Obecnom úrade v Slaskej alebo v miestnom pohostinstve u p. Tomáša Hurtíka. Tí najúspešnejší dostanú víťazné poháre, ku ktorým starosta obce prisľúbil aj šampusy. V detskej kategórii budú odmenou sladké dobroty. Pre všetkých účastníkov bude pripravený aj chutný guláš.

Humor

Zákazníčka: „Chcela by som kúpiť mužovi peknú kravatu, ktorá by zvýraznila jeho oči.“

Predavačka: „Každá kravata zvýrazní chlapovi oči, len ju treba dobre zatiahnuť.“

Pamätáte sa, keď ste dostali svoje prvé keramické sporiace prasiatko? To bol ten prvotný moment, odkedy vás učili dávať peniaze sviniam.

„Mami, môžem mať na Vianoce psa?“

„Nie, budeš mať kapra ako všetci ostatní!“

Na bránke rodinného domu je tabuľka: Pozor, papagáj! Ide okolo jeden pán a pýta sa na dvore stojaceho gazdu: „Gazda, a čo mi môže taký malý vták urobiť?“ „Vám nič, ale vie zapísať na Dunča!“

Ako opíšeme piatimi slovami rodičov po päťdesiatke? Keď nehundre jeden, hundre druhý.

„Ujo Jožo, odmeriam vám tlak.“ „Pán doktor, včera ste mi merali.“ „A koľko to bolo?“ „Dvadsať eur, ale teraz nemám peniaze...“

Šofér autobusu v Trenčíne: „Máme 30-minútovú prestávku, kto potrebuje na záchod, na cigaretu alebo vyštudovať vysokú školu, môže to urobiť tu a teraz...“

On: „Zlatko, kedy sa spolu vospíme?“ Ona: „Až po svadbe, miláčik...“ On: „Tak mi daj vedieť, keď sa vydáš.“

Esemeskový rozhovor. Ona: Ahoj! Čo robíš? On: Ležim v posteli a myslím na teba. A Ty? Ona: Ja som na diskotéke! Stojím za tebou!

Cedula na ordinácii: „Kvetiny a bonboniéry nepijem!“

Slasnik

NOVINY OBCE SLASKÁ

Štvrťročník Obce Slaská. Vydáva Obec Slaska, Obecný úrad. IČO: 00320994 Adresa redakcie: Obecný úrad Slaská, tel./fax: 045 / 679 81 32. Vyšlo: december 2012. Tlač: APRINT spol. s r.o. Žiar nad Hronom, tel./fax: 045 / 6723209, e-mail: aprintzh@gmail.com. Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Registrácia: EV 3156/09. ISSN: 1338-8452. Cena: nepredajné